

залучають соціальних підприємців до співпраці, розуміючи, що їхня діяльність може суттєво вплинути на розвиток регіонів та країни в цілому.

Інтеграція соціального підприємництва в загальну економічну стратегію розвитку громади є важливою і актуальною. Це передбачає встановлення взаємодії з іншими секторами економіки, розвиток партнерських відносин і співпраці з місцевими підприємствами та установами. Така стратегія розвитку має враховувати унікальні характеристики та потреби громади, адаптуючись до її конкретних умов і можливостей.

Таким чином, формування стратегії сталого розвитку громади на засадах соціального підприємництва має бути комплексним процесом. Він потребує ретельного аналізу, планування та співпраці всіх зацікавлених сторін. Успішне впровадження такої стратегії може значно посилити соціальний та економічний розвиток громади, підвищити якість життя мешканців та забезпечити стійкість до викликів сучасного світу.

Список використаних джерел:

1. Ковалевська, А., & Нечипоренко, Я. (2019). Підприємство на базі громади як особливий вид соціального підприємства. *Молодий вчений*, 7 (71), 134-141. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2019-7-71-29>.

2. Рудаченко О. О., Коненко В. В. Соціальне підприємництво як основа сталого розвитку територіальних громад. *Проблеми сучасних трансформацій*. Серія: економіка та управління. № 11. 2024. [Електроний ресурс]. URL: https://reicst.com.ua/pmt/issue/view/issue_11_2024.

Kvasnii L. G.

candidate of economic sciences, professor of the department of mathematics and economics, Ivan Franko state pedagogical university of Drohobyt'sk, Ukraine

Antonenko N. V.

graduate of the first (bachelor) level of higher education, Ivan Franko state pedagogical university of Drohobych, Ukraine

**ОСОБЛИВОСТІ МАРКЕТИНГОВОЇ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ
ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ
ПРИКАРПАТТЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
FEATURES OF THE MARKETING STRATEGY OF TOURISM BUSINESS
ENTERPRISES IN THE TERRITORIAL COMMUNITIES OF THE
CARPATIA IN THE CONDITIONS OF MARITAL STATE**

Туристичний бізнес Прикарпаття має стратегічне значення для місцевої економіки, забезпечуючи зайнятість населення та надходження до бюджету територіальних громад. З початком широкомасштабних бойових дій туристична галузь України зазнала глибоких змін. Це призвело до закриття значних частин підприємств у цій сфері, що суттєво вплинуло на економічні показники галузі.

Оцінити повний масштаб наслідків війни на туризм наразі складно через тривалість воєнних дій і недостатність точних даних, однак уже можна виділити кілька ключових аспектів. Вплив військового стану на туристичну галузь зумовив наступні тенденції: зниження туристичних потоків через безпекові ризики; переорієнтація з міжнародного на внутрішній туризм; зростання ролі соціальної відповідальності та підтримки місцевих громад.

Так, у 2023 році кількість туристичних підприємств в Україні скоротилася на 36% порівняно з попереднім роком. За даними Державного агентства з розвитку туризму України (ДАРТ), у 2022 році доходи підприємств туристичної сфери скоротилися на 31%, переважно через втрату надходжень від в'їзного туризму. Додаткові надходження від туроператорів зменшилися на 35%, а доходи туристичних агентств, сплачені до бюджету, впали на 27% відповідно до 2021 року [1].

Зниження надходжень від туристичного збору у 2022 році зафіксовано в територіальних громадах тих областей, які постраждали від бойових дій чи тимчасової окупації. Наприклад, у Херсонській області цей показник скоротився на 95%, у Миколаївській – на 90%, у Донецькій – на 83%, у Луганській – на 80%. Значні втрати також зафіксовані в Одеській (80%), Запорізькій (78%), Харківській (61%), Сумській (58%), Київській (43%) та

інших областях. Таке різке падіння надходжень від туристичного збору свідчить про суттєве погіршення стану галузі [1; 2]. Проте західний регіон зумів частково адаптується до нових реалій завдяки своїм географічним і культурним особливостям. Західний регіон, зокрема області як Львівська, Івано-Франківська, Закарпатська та Тернопільська, стали досить безпечними зонами, що сприяло зростанню внутрішнього туризму. Багато внутрішньо переміщених осіб обрали західні області як місце тимчасового проживання, що стимулювало попит на готельні послуги та оренду житла. Розвиток внутрішнього туризму, зокрема етнотуризму, гастротурів, походів у Карпати та відвідування історико-культурних пам'яток. Зростання популярності оздоровчого туризму в курортних зонах, таких як Трускавець, Моршин і Східниця.

У зв'язку з безпековими ризиками та обмеженнями на в'їзд до країни, потік іноземних туристів значно скоротився. Зниження кількості туристів із-за кордону зменшило доходи від в'їзного туризму, які традиційно становили важливий збір доходів регіону. Підприємства туристичної галузі стикаються ще й з викликами інфраструктури: збільшення кількості внутрішніх переміщених осіб призвело до перевантаження готелів і туристичних об'єктів; частина об'єктів була переобладнана для потреб переселенців або гуманітарної допомоги, що зменшило їхню доступність для туристів.

У 2022-2023 роках доходи від туристичного збору у західних галузях скоротилися, хоча не так вже й у регіонах, що перебували в зоні активних бойових дій. Львівська область зазнала скорочення туристичного збору на 20%, Івано-Франківська – на 15%, а Закарпатська – на 10% відповідно до довоєнних показників. У цьому зв'язку важливою є роль маркетингової політики. Значна увага повинна приділятися популяризації культурної спадщини західного регіону, зокрема організації локальних фестивалів, виставок і майстер-класів на Прикарпатті. Територіальні громади активно співпрацюють із туристичними підприємствами для популяризації своїх ресурсів в плані розвитку зеленого туризму та екскурсій до природних заповідників і національних парків регіону. Важливою є комунікація з цільовою аудиторією в плані активного

використання соціальної мережі для інформування про безпечність турів та підтримки місцевої культури і традицій Прикарпаття.

Отже, попри значні труднощі, туризм у західному регіоні України демонструє стійкість і здатність адаптуватися до нових умов. Розвиток внутрішнього туризму, акцент на безпечних маршрутах і співпраця з місцевими громадами сприяють збереженню туристичної активності. Подальше відновлення галузі залежатиме від стабілізації ситуації в країні та модернізації інфраструктури.

Список використаних джерел:

1. Державне Агентство з розвитку туризму України. URL: <https://www.tourism.gov.ua/>

2. Писаревський І.М., Богдан Н.М. Туристична галузь України: проблеми військового періоду та напрями повоєнного відновлення. Сучасні тенденції розвитку індустрії туризму та гостинності: глобальні виклики»: матеріали III міжнародної науково-практичної конференції, м. Харків / колектив авторів; Харківський національний університет міського господарства імені О.М. Бекетова, 2024. С. 3– 5

Kvasnii L. G.,

candidate of economic sciences, professor of the department of mathematics and economics, Ivan Franko State pedagogical university of Drohobytsk, Ukraine

Skrypnyk O. A.

second (master's) level of higher education, Ivan Franko state pedagogical university of Drohobych, Ukraine

НЕОБХІДНІСТЬ АНТИКРИЗОВОЇ СТРАТЕГІЇ В УПРАВЛІННІ

БАНКОМ

THE NEED FOR AN ANTI-CRISIS STRATEGY IN BANK MANAGEMENT

В умовах сучасної економіки, що характеризується високою волатильністю, банківські установи стикаються з численними викликами та ризиками. Серед основних загроз для банків можна виділити фінансові кризи,